

TELE2 MAGASIN #02 2021

Magasin för fastighetsägare, bostadsrättsstyrelser och samfällighetsföreningar

Fler nöjda
kunder med
nya Tele2

AI formar
framtidens
städer

Från flipper
till Minecraft

BOENDE MED
MERVÄRDE

Pålitlig partner

JAG VILL HÄLSA alla tillbaka till ett liv och ett arbetsliv mer likt det vi hade före coronapandemin. Vissa saker har vi längtat efter, som att ses på kontoret och prata med kolleger, andra saker kan vi vara utan, som längre bilköer och ökad trängsel i butikerna. Vissa saker har kommit för att stanna, till exempel det gigantiska kliv som digitaliseringen tagit som en effekt av restriktionerna under pandemin. Över en natt blev vi alla vana vid Teams-möten, digitala verktyg och distansarbete.

2

JAG ÄR STOLT över det vi på Tele2 har bidragit med under pandemin, med över två miljoner uppkopplade kunder har vi försett Sverige med digital kraft. Samtidigt vill vi ständigt utvecklas för att få ännu fler nöjda kunder. Vi uppgraderar tidigare Com Hem-hus till Tele2-hus med mer fiber och ny teknik. Vi fortsätter vårt arbete med att uppgradera nätet för den bästa upplevelsen på marknaden. Och vi fortsätter att bygga ut det mobila 5G-nätet för ännu bättre trådlös dataöverföring. På sidan 5 kan du läsa en intervju med vår produktdirektör Karolina Wittgren som berättar mer om våra satsningar.

Välkommen till mer av det nya Tele2.

KJELL JOHNSEN
VD, TELE2

SKJALG VOLD

- 04 NYA TELE2: TRYGGT OCH ENKELT**
Stor satsning på kundservice och support för tryggare och nöjdare kunder.
- 06 BOENDE MED MERVÄRDE**
Attraktivt boende med plats även för jobb, studier och fritid.
- 13 PERSPEKTIV: FRAMTIDENS STÄDER**
AI-experten Ayesha Khanna från Singapore sätter mänskliga behov i fokus för att ta vara på digitaliseringens möjligheter.
- 16 TIDSLINJEN: GAMING**
Från flipper till Minecraft och det svenska spelundret.
- 18 JUST NU: KARDO RAZAZZI**
Komiska kulturkrockar i filmen Suedi.

Tele2 Sverige AB tele2.se
Box 62, 164 94 Kista
Tel Fastighetsägargruppen: 90 333
Mejl: fastighetsagare@tele2.se
Ansvarig utgivare: Stefan Petersson, Tele2
Produktion: Mild Nygren AB Form: Katrin Uddströmer
Klimatneutralt tryck: Billes ISSN 2000-9127

STOCKHOLMS STAD SATSAR PÅ CIRKULÄRT BYGGANDE

→ Tio miljoner ton avfall och en femtedel av alla utsläpp av växthusgaser – det är vad byggbranschen och alla byggnader genererar varje år. Men arbete pågår för att göra byggandet mer hållbart och cirkulärt. Till exempel har Stockholms stad tagit fram en handlingsplan för cirkulärt byggande med två viktiga mål – att minska klimatutsläppen och resursslöseriet. Cirkulärt byggande handlar om att ta vara på resurserna. Material som byggs in i hus ska kunna återanvändas och det material som blir över från produktionen ska i möjligaste mån återanvändas eller återvinnas. Stockholms stads handlingsplan innehåller 18 åtgärder och ett centrum för cirkulärt byggande har startats för att samla erfarenheter och utveckla nya arbetsätt.

(Dagens Nyheter)

85 procent av 400 tillfrågade chefer i små, medel och stora företag ser IT och telekom som en möjlighet att minska miljöpåverkan, framför allt genom att minska resor och öka distansarbete. (Tele2/Kantar Sifo)

SOLEN FEMISSA

SI

NO MORE SLADDHÄRVOR!

→ EU-kommissionen har lagt fram ett lagförslag som gör att europeiska konsumenter ska kunna använda en och samma laddare till alla sina bärbara elektroniska produkter. Äntligen, säger många: Inget mer letande, inga fler sladdfyllda lådor och så mycket enklare. Dessutom beräknas oanvända laddare stå för 11 000 ton elskräp per år, något som beräknas minska om lagförslaget går igenom. (Europaportalen)

SMIDIGARE ATT JOBBA PÅ TÅGET

→ Svajig internetuppkoppling och mobiltäckning ska bli ett minne blott på SJs tåg. Nu storsatsas på att förbättra uppkopplingen med ny teknik. Ökat distansarbete gör att SJ ser en stor efterfrågan bland affärsresenärer och arbetar för att underlätta möjligheten att jobba på tåget. Dels installeras så kallade radiotransparenta fönster på nya X2000 som förbättrar uppkopplingen och stora delar av den tekniska utrustningen byts ut på övriga tåg. Dels pågår ett arbete tillsammans med telekomoperatörerna för att förbättra mobiltäckningen längs med järnvägen och i tunnlar. (Dagens Nyheter)

3

Det nya Tele2 satsar på en ännu bättre kundupplevelse med enklare sätt att hitta svar och få service, till exempel i Tele2s butiker.
 – Vi ska erbjuda marknadsledande produkter av hög kvalitet och se till att kunderna är nöjda och trygga, säger Karolina Wittgren, produktdirektör.

Trygg med nya Tele2

Sedan starten har Tele2 utmanat gammalt och långsamt med ny teknik och nya sätt att tänka, alltid med sikten på nöjda kunder. Det säger Karolina Wittgren, ny produktdirektör på Tele2 och konstaterar att kundnöjdhet är det största fokusområdet när Com Hem blivit en del av Tele2.

Text GUNILLA MILD NYGREN Foto SAMUEL UNÉUS

4

DET VAR I VÅRAS som två av Sveriges starkaste varumärken blev ett. Com Hem och Tele2 var redan tidigare ett gemensamt bolag, men då togs steget fullt ut till ett gemensamt namn och varumärke - Tele2. Karolina Wittgren var med från början i sammanslagningen som ansvarig för att driva gemensamma erbjudanden och produkter, därefter som ansvarig för Tele2-butikerna och nu har hon tjänsten som produktdirektör.

- Vi är en ny avdelning som arbetar med mobila tjänster och bredbands-tjänster i alla dess former. Fokus är att se till att vi erbjuder marknadsledande produkter som drar nytta av den tekniska utvecklingen med vår fiberutbyggnad med 10G-teknik och det mobila 5G-nätet. Den andra delen är kvalitet - att se till att våra kunder är nöjda och trygga med att ha Tele2 som leverantör och det tredje är mer internt, att se till att jobba smartare tillsammans.

Karolina Wittgren utstrålar engagemang och smittande entusiasm. Hon har nära åtta år bakom sig inom Tele2, i olika roller, men alltid nära kunderna.

- Jag har världens roligaste jobb, flikar hon in mitt i beskrivningen av hur arbetet med att vidareutbilda medarbetare i butiker och kundservice har lyft kundnöjdheten.

- Nu är det till exempel möjligt att

få hjälp med frågor som rör alla våra tjänster i butikerna. Samtidigt har vi utbildat dem som ger kundservice per telefon och fortsätter att utveckla våra digitala verktyg, till exempel testar vi nu att kunderna kan felsöka sitt bredband online. Det ger en ny helhet som jag tror kunderna uppskattar.

MARY GERCESS är säljspecialist på Tele2 i Göteborg och ger säljstöd och coachar ute i butikerna. Hon tycker att helhetstänkandet har gett resultat ända ut på butiksgolven.

- Absolut! Vi har fått utbildning i alla tjänster, vi vet hur och vad vi ska fråga om och framför allt att se varje kunds behov och överträffa det. Har vi inte svar i butiken, så finns också en "call-back"-tjänst då kunden blir uppringd av någon som kan hjälpa till, utan väntetid.

Hon säger att utbildning i kombination med ett mer medvetet fokus på att möta kundens behov skapar en god spiral - där butikspersonalen är kunnig och trygg blir kunderna nöjda och trygga.

- Vi har respekt för våra kunders tid och pengar och det märks att de uppskattar helheten i vad vi kan erbjuda nu.

Parallellt händer mycket på produktsidan med nya, snabbare och mer uppkopplade produkter till hemmet. Arbetet med det mobila 5G-nätet

som ska bli rikstäckande pågår och öppnar upp för nya möjligheter. Dessutom fibersatsningen med mer fiber och ny teknik till alla Tele2-hus.

- Det ska kännas tryggt att bo i ett Tele2-hus och det ska kännas tryggt att vara Tele2-kund. Vi använder kontinuerligt vår data för att förbättra kvaliteten i våra tjänster och med den kan vi agera tidigt och förhindra eventuella utmaningar redan innan de har hänt, säger Karolina Wittgren.

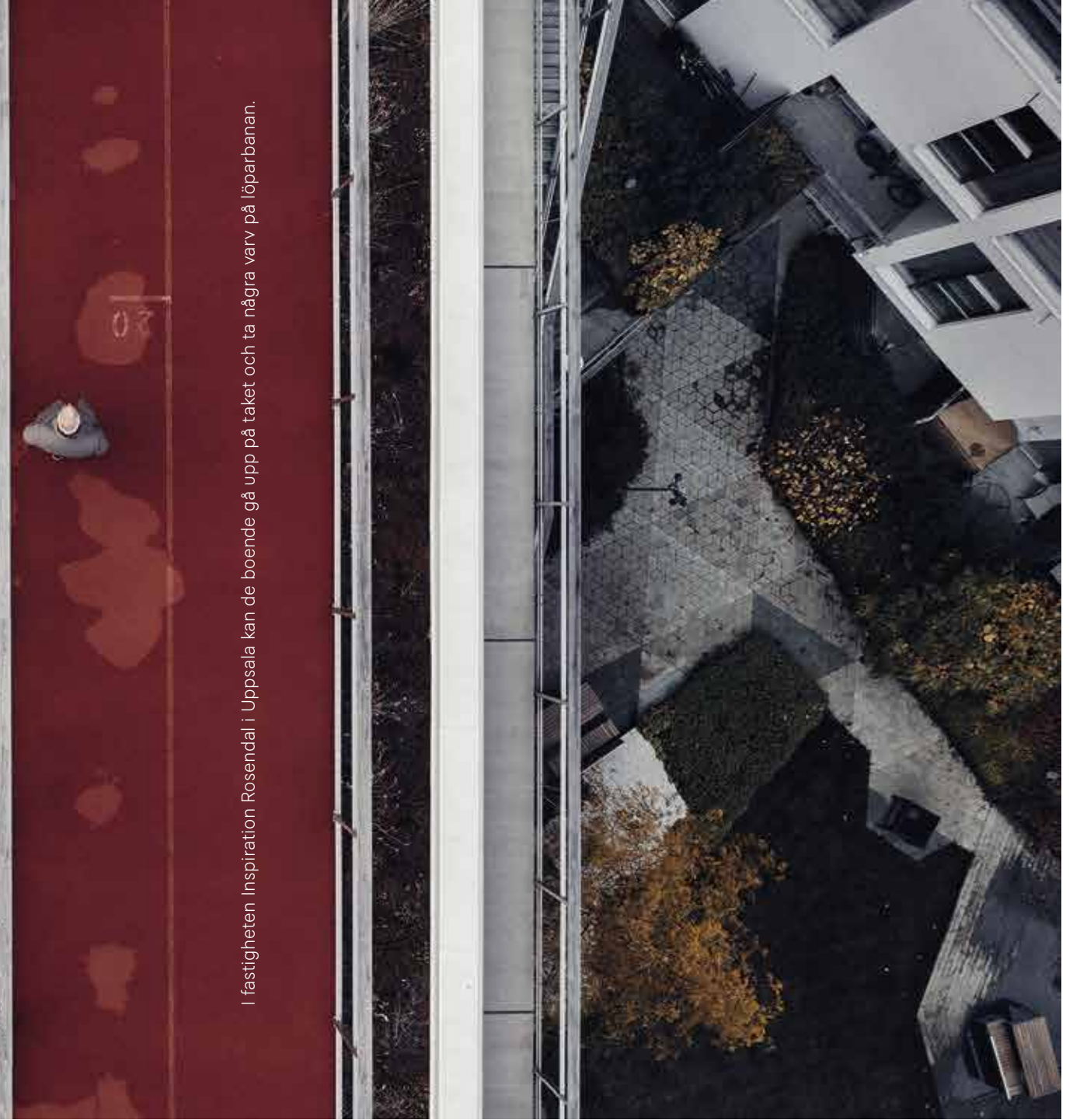
INOM KUNDSERVICE på Tele2 sker verksamhetsutvecklingen konstant. Ansvarig för den delen är Jonas Säfström och han beskriver arbetet med två ord: kundupplevelse och förenkling. Att kunna lösa en kundfråga vid första kontakten är alltid ambitionen.

- Internt vet vi vart vi är på väg och kan gasa på nu. Och kunderna märker det i till exempel bättre guider och steg-för-steg-support på webben, men också i helt nya tjänster som videosupport.

Karolina Wittgren återkommer till det där med att känna sig trygg och tar den nya Surfgarantin som ett exempel:

- Om något mot förmodan händer så erbjuder vi extra mobilsurf så att man alltid kan koppla upp sig den vägen. Det är trygghet. Är inte våra kunder nöjda och trygga hos oss så spelar resten ingen roll. *

5

Boende med mervärde

Hybridkontor har blivit ett begrepp efter släppta pandemirestriktioner, att jobba på kontoret några dagar i veckan och resten någon annanstans. Men det skapar också ett slags hybridhem – en plats där vi både bor och jobbar. Som fastighetsägare finns nya möjligheter att skapa attraktiva bostäder med utrymme för boende, jobb, studier och fritid.

Text HENRIK LENNGREN Foto SAMUEL UNÉUS & JEANETTE DAHLSTRÖM

ETT AV DE FASTIGHETSBOLAG som har tänkt i de här banorna redan före pandemin är Rosendals Fastigheter. I utformningen av sina fastigheter har de jobbat medvetet för att främja möten mellan människor. Urban Hike & Bike i Rosendal, Uppsala, är ett paradexempel på detta. I bygget, som påbörjas efter årsskiftet, planeras för 350 lägenheter.

- Med tanke på att allt fler vill studera eller jobba hemifrån är det extra viktigt att satsa på innovativa byggprojekt, säger företagets grundare Gorgen Abrami.

- Det finns stora problem i samhället som vi kan komma till rätta med. Om du på riktigt lär känna din granne behöver du aldrig känna dig ensam. Allt som promotar ett bättre liv, allt som förenklar möten mellan människor, gör att man får ett rikare liv. Bostaden ska inte bara behöva vara en plats där man sover och äter, utan en plats som ger gemenskap.

Det är många saker som sticker ut i Urban Hike & Bike-projektet. Bland annat ska man kunna cykla upp till sin lägenhet ända upp till femte våningen.

- Dessutom planerar vi för löparbana runt huset och gym på taket. Vill man inte tränas på ett innegym kan man träna ute i det fria, eller delta i något pass direkt från balkongen, berättar Gorgen Abrami.

- Som tjej behöver du inte gå ut och springa i allmänna löpspår en sen vardagskväll, det går lika bra i huset.

URBAN HIKE & BIKE marknadsförs som ett drömboende för den framtidsmedvetne. Huset saknar källare; i stället finns alla förråd vid dörren.

- Trygghet är A och O, och allt ska finnas nära till hands. Dessutom kan man skapa sin egen digitala konst. De boende får via AR (augmented reality) lära sig att projicera rörlig konst som de kan se genom att peka med mobilen mot ett visst ställe från husets alla fyra kroppar.

Lägenhetsfördelningen är hälften hyresrätter och hälften bostadsrätter. Rosendals Fastigheter erbjuder samma standard oavsett boendeform.

- För oss är det ekonomiskt hållbart att inte bara bygga bostäder åt en viss typ av människor som har råd. Man ska inte behöva vara börsmäklare. Alla ska ha möjlighet att få tillgång till allt som finns i huset.

Den här typen av innovativa tankebanor, är det

något som är sprunget ur pandemin?

- Nej, vi har nog alltid tänkt som om det är pandemi, även innan covid-19 kom in i bilden. Vi utgår ifrån hur man motverkar ensamhet. Vi vill bidra till att de som bor hos oss får ett aktivare och hälsosammare liv. Vi ger människor anledningar att möta varandra och göra saker tillsammans; ett meningsfullt boende där du inte bara går in i din lägenhet och läser dörren.

De boende i Urban Hike & Bike kommer att ha tillgång till en rad transportmöjligheter som cykel- och lådcykel, kollektivtrafik och bilpool.

- Vi tar hållbarhetsfrågan på allvar. Att erbjuda smarta sätt att transportera sig är en självklarhet, såväl som att vi bygger smart och effektivt i klimatvänliga, hållbara material. Vi gör också frodiga planteringar och utemiljöer samt satsar på energiåtervinning och smarta digitala tjänster där vi har valt Tele2 som leverantör, säger Gorgen Abrami.

- Vi känner oss trygga med det valet och får ett bra utbud och priser. Detta baserar vi på erfarenheter från många tidigare projekt.

Han beskriver ett hus som en dator, där även de mjuka värdena är viktiga.

- Det handlar inte bara om energiförbrukning och sunda materialval. Med mjuka värden kommer ett hälsosammare liv, trygghet och medel för att kunna motverka ensamhet.

FLER AKTÖRER har insett nyttan i att bygga bostäder med mer än syfte att bara bo. Lecab Fastigheter satsar i ett nytt ambitiöst projekt (Lecab Plaza) på 259 lägenheter alldeles intill entrén till Karlstad universitet. Här är fokus på så kallade sociala ytor.

- Vi bygger ett helt våningsplan med studielounger, ett gym, en stor takterrass och lånelounger, berättar vd Johan Svedlund.

Han betonar att studentlägenheter i regel är ganska små och att det i sig skapar problem om man exempelvis ska ha en middag för fler än fyra personer. Lecabs lösning är skraddarsydda lånelounger med kök och vardagsrum som de boende kan låna utan att betala en krona.

- På så sätt kan de boende socialisera med flera och ha lite större middagar. Självklart finns också digitala lösningar i rummet så att de kan se på tv, spela musik

FAKTA URBAN HIKE & BIKE

- Urban Hike & Bike i Uppsala kommer att vara Sveriges kanske mest aktiva hus med cykelramp, löpbana och gym.
- Rosendals Fastigheter betraktar satsningen som socialt hållbar, som

ska motverka ensamhet och uppmuntra till umgänge.

- De boende kan bland annat tävla mot varandra med hjälp av digitala appar att minska energikonsumtionen.

Ett av målen för Gorgen Abrami på Rosendals Fastigheter är att utveckla fastigheter som ger de boende ett bättre och rikare liv med plats för gemenskap. Efter årsskiftet startar byggandet av nya projektet Urban Hike & Bike.

Det handlar inte bara om energiförbrukning och sunda materialval. Mjuka värden ger ett hälsosammare liv, trygghet och medel att kunna motverka ensamhet.

och umgås. För oss är det viktigt att flytta fram de sociala aspekterna. Vi vill alltid bygga naturliga mötesplatser för människor.

I företagets senaste enkät blev det tydligt att ett "riktigt kök" är det som studenterna värderar allra högst.

- I tidigare undersökningar var "egen dörr" viktigt. Om man hårdrar det vill studenter inte längre bo i korridor utan ha möjligheten att verkligen stänga om sig. Man vill kunna rå om sig själv i privata sfären. Det som är viktigast för dagens studenter är ett riktigt kök, läget, egen dörr och hög standard.

Enkätsvaren lär ha sett annorlunda ut förr?

- Ja, för tio år sedan hamnade bredband i topp. I dag förväntar sig alla att det ska finnas. Det har blivit en hygienfaktor och en självklarhet - på samma sätt som el, värme och vatten. Vi har alltid tagit bredbandsfrågan på allvar.

FÖR ATT TILLGODOSE de höga kraven på uppkoppling har Lecab Fastigheter ett samarbete med Tele2 som utgår från högsta möjliga snabbhet och kvalitet.

- Vi värdesätter den höga kvaliteten i deras leverans, utan krångel för slutkunden. Vi har redan installerat i hundratals andra lägenheter utan problem, säger Johan Svedlund.

Blir er satsning ett sätt för studenter att enklare hitta studiero på hemmaplan än i skolmiljön?

- Vi anstränger oss i alla fall för att det ska bli så. Lägenheterna är små men det innebär inte att de inte kan vara fullvärdiga. Vi bygger lägenheter med absolut högsta möjliga standard. I stället för kokvrå satsar vi på inbyggnadsugn, induktionshäll och mikrovågsugn. Det ska vara som eget hem, men med den förlängda lyxen av de andra ytorna.

Enligt Johan Svedlund vill Lecab Fastigheter bidra

till en bra miljö under studietiden, som i sig är en viktig del av livsresan.

- Många studentbostadsbyggare gör det lite enkelt för sig. Vi går en krångligare väg men tror att det blir bättre i längden på det viset. Vi leker med hotellkänslan.

I stället för att varje student ska ha många olika abonnemang kopplade till sig så köper Lecab Fastigheter upp tjänsterna. I månadshyran inkluderas studielounger, gym, el, värme, vatten, bredbands- och tv-abonnemang.

- Studenten betalar bara till en part och slipper olika fakturor med tillhörande fakturaavgifter då vi hanterar alla underleverantörer själva. Vi tar hand om rubbet, all inclusive. Detta ska inte vara något vanligt studentboende, det blir på första parkett. •

Lecab Fastigheter bygger studentboende vid Karlstads universitet med högsta möjliga standard.
- Vi leker med hotellkänslan, säger vd Johan Svedlund som också värdesätter den höga kvaliteten i bredbandsleveransen från Tele2.

FAKTA LE CAB PLAZA

- Marknadsförs som ett premium studentboende på första parkett, precis i entrén till Karlstads universitet.
- Bakom satsningen står Lecab Fastigheter.
- De 259 lägenheterna är ettor och tvåor, och kommer att vara premiumbostäder med hög standard gällande material och utrustning. Översta planet består av gemensamhetsytor för de boende i huset med gym, studielounge och en stor uteterrass.

Ayesha Khanna är AI-experten som vill att vi sätter människan i fokus för att ta tillvara möjligheterna med digitalisering och AI.

12 DECEMBERS PREMIÄRER I FILMBUTIKEN

→ **The Ice Road** | Spännande action med Liam Neeson som långtradarförare som leder en konvoj på isiga och farliga vägar med uppdrag att rädda instängda gruvarbetare från en rasad diamantgruva.

Eva & Adam | Filmatisering av tv-serien med samma namn om den första svindlande kärleken och allt vad det innebär med kompisar, missförstånd och pirr i magen.

The Father | Hyllat drama med Anthony Hopkins och Olivia Colman som far och dotter. Insiktsfullt och nyskapande om demens och vems verklighet vi ser. Anthony Hopkins fick en Oscar för bästa manliga huvudroll.

The Green Knight | Meditativt riddaräventyr baserat på den medeltida Artur-dikten Sir Gawain och den gröne riddaren. Förtrullat och mytiskt med Dev Patel och Alicia Vikander.

Candyman | Ny version av en slasher-skräckis med en medveten samhällskritik och inblick i orättvisor och rasism.

PARTNERSKAP MOT ÖVERGREPP

→ Sexuell exploatering av barn har tyvärr ökat explosionsartat de senaste åren och arbetet med att förebygga övergrepp är än viktigare. Som en del i Tele2s hållbarhetsarbete har ett partnerskap ingåtts med Ecpat, som arbetar för att förebygga övergrepp och hjälpa utsatta barn och unga. Tele2 bidrar bland annat med att koppla upp *Ditt Ecpat*, en stödlinje för barn, samt från september i år även *Föräldrahjälpen*, en stödlinje för föräldrar.

– Många vuxna har ringt till stödlinjen för barn med frågor, så vi vet att behovet av *Föräldrahjälpen* är stort, säger Anna Karin Hildingsson Boqvist, generalsekretär på Ecpat Sverige.

MAXAD KUND-SERVICE I BUTIK

→ Nytt i Tele2-butikerna är att erbjuda kunderna en helhet med tjänster, produkter och kundservice på ett och samma ställe. I och med detta tar Tele2 tåten med en maxad kundupplevelse till sina kunder där såväl abonnemang och hårdvara som företagstjänster samlas under ett och samma tak. Satsningen tar avstamp i bättre utbildad personal på plats och i kundservice per telefon. Om kunden inte kan få svar direkt i butik finns en "call-back"-tjänst där kundservice ringer upp kunden. Dessutom utökas supporten digitalt med relevanta och enkla guider på webben.
→ Läs mer om det nya Tele2 på sidan 5.

PERSPEKTIV

AI GÖR STÄDER LEVANDE

Ayesha Khanna ser AI och ny teknik som en väg framåt för att öka produktivitet, kreativitet och effektivitet. Hon är AI-experten som talar om mänskliga värden och levande städer, men också om att vi behöver vara medvetna om riskerna med AI (artificiell intelligens) och "big data" för att kunna se och nyttja de stora möjligheter de erbjuder.

Text GUNILLA MILD NYGREN Foto SKJALG VOLD

HON BOR I SINGAPORE, en smart stad med en medveten satsning på AI och ny teknik och hon är expert inom AI, men säger att hon aldrig släpper sitt fokus på det mänskliga.

- Alla tekniker och ingenjörer behöver studera litteratur, filosofi och kultur och förankra sin kunskap i vad det innebär att vara människa och inte bara tänka i siffror, säger Ayesha Khanna.

Att alltid sätta människan och mänskliga behov i centrum är fundamentet i hennes arbete med AI och hennes inställning till hur ny teknik kan användas.

- Jag var praktikant på en människorättsorganisation under mina universitetsår, det gav mig en kompass som jag fortfarande håller kursen med i livet.

Ayesha Khanna är en av huvudtalarna på Internetdagarna som anordnas i slutet av november av svenska Internetstiftelsen. Hon ska bland annat tala om hur vi kan bygga smarta städer med hjälp av AI. Och även där framhåller hon det mänskliga perspektivet:

- AI kommer att förändra framtidens städer och vårt sätt att leva i grunden. Det hjälper oss att bli mer effektiva, spara tid och minska stressen kring sådant som tar energi.

Hon tar staden Singapore som exempel. Där har alla invånare en AI-assistent i en app som används i kontakten med myndigheter för att exempelvis enkelt ta reda på vad som krävs för att ta körkort, hitta en bra skola till barnen, olika transporter eller för att underlätta för äldre att få rätt assistans.

Hon berättar att satsningen på att vara en smart stad har vuxit och är nu uttalat en satsning på att Singapore ska bli en smart nation.

- Det som sker när man tillämpar AI är att det genereras enorma mängder data, det vi kallar "big data". Det är framtidens guld. Och här måste vi ha styrning och integritetsskydd - hur data får användas, vem som äger den och hur algoritmen styrs. Det företag, eller regering, som ser till att ta hand om och styra sin data på rätt sätt blir framtidens vinnare, konstaterar Ayesha Khanna.

HON SER MED TILLFÖRSIKT på de yngre generationerna. De är medvetna om både upp- och nedsidor med vårt datadrivna samhälle och tar kritiken mot Facebooks algoritm som exempel. Dess algoritm optimerade engagemang oavsett innehållets inriktning och ämne.

- Om en algoritm inte har styrning fortsätter den att optimera på ett hänsynslöst sätt eftersom den inte är medveten, där måste det mänskliga in och styra. Det handlar inte bara om dataskydd utan också om digital rättvisa.

Det är människan och mänskliga behov som måste stå i centrum oavsett vad vi skapar för system. Människor måste vilja bo och arbeta i de fastigheter och städer som byggs. Ayesha Khanna kallar det "smarta städer 2.0" - städer och byggnader som lever, som bryr sig om sina invånare och boende, och inte alls de robotliknande städer som vi ofta ser i science fiction-filmer.

- Varje byggnad kommer att ha sensorer överallt. Du kan prata med byggnaden, ropa på hissen och den förstår vilken våning du ska till genom röstigenkänning. Vi kan bygga in så mycket smart och bra teknik med hjälp av AI som ger fördelar för människor, ekonomi, ökad produktivitet, bättre miljö - men vi får inte ignorera nackdelarna.

Så hur kan man gå till väga för att skapa de här smarta, levande fastigheterna? Hur kan en fastighetsägare eller bostadsrättsförening använda sin data på ett sätt som ger både företag och boende de här fördelarna och underlättar livet?

Först av allt, säger Ayesha Khanna, måste man ha kunskap om och förstå sina boendes behov. Vad vill de ha och vad behöver de? Nästa steg är att fråga sig hur man kan förbättra den upplevelsen och jobba för att bli mer attraktiv.

- Vid varje sådant tillfälle, vare sig det gäller hållbarhet, säkerhet, energifrågor eller andra funktioner, så genereras data som med AI kan användas till förbättringar.

NÄSTA STEG är att formulera en AI-strategi. Kanske är det läge att skaffa ett system för fastighetsinformation eller en IT-utvecklare/konsult som kan hjälpa till att bygga upp kunskap om vad den data som genereras kan användas till. En annan del är också att utbilda sin personal inom AI och förklara vad det är och att se möjligheterna med tekniken.

- Det viktiga är att formulera en AI-strategi för sin fastighet eller sitt företag precis som med sin affärsstrategi - de hänger ihop. Det behöver inte kosta en miljon och det behöver inte vara särskilt stort. Börja införliva AI inom ett eller två områden, kanske kund- eller energihantering.

Ayesha Khanna återkommer ofta till att den data som genereras är en värdefull tillgång. Använd den för att anpassa erbjudandet till att möta efterfrågan och utveckla affären utifrån kundens behov.

- Big data är det nya guldet och det dröjer inte länge innan vi ser det som en rad i balansräkningen. Ta hand om er data och hantera den ansvarsfullt, säger Ayesha Khanna, AI-expert med mänskligt fokus. •

Big data är framtidens guld och det företag som förstår det och förvaltar sin data på rätt sätt blir framtidens vinnare, enligt Ayesha Khanna, AI-expert.

ZHU HONGZHI

Favoritstaden -
Singapore.

AYESHA KHANNA

15

GÖR

AI-expert, vd och medgrundare till AI-konsultföretaget ADDO AI, strategisk rådgivare till regeringar, organisationer och företag. Medlem i World Economic Forum's Global Future Councils. Fil.dr i Informations Systems/Digital innovations in smart cities från London School of Economics.

FAVORITSTAD
Singapore

FRITID
Löprunda i parken och yoga

MEST ANVÄNDA
APP
Whatsapp

Varje byggnad kommer att ha sensorer överallt. Du kan ropa på hissen och den förstår vilken våning du ska till med röstigenkänning.

Från flipper till Minecraft

Dataspel – gaming – är Sveriges snabbast växande exportindustri och kallas ”det svenska spelundret”, nu senast i en serie på SVT.

Mycket har hänt sedan spelarkadernas tid med flipperspel och Pong, men hur började det egentligen och vad har hänt på vägen dit?

(Wikipedia, Tekniksmart, SVT)

PONGSTUDSEN GÖR SUCCÉ

→ Pong – det första riktiga arkad-spelet som blir en kommersiell succé. Två spelare studsar en boll mellan varandra med ett ”racket” – en rektangel som man styr upp och ner på en tv-skärm. Jämfört med dagens avancerade grafik är det extremt enkelt och avskalat, men då var det revolutionerande. Pong utvecklades av Atari och lade grunden till tv-spelens utveckling.

1972

SPELKONSOLERNA TAR HEM SPELEN

→ Spelkonsolerna gör entré, Nintendo är först med bland annat spelsuccén Super Mario Bros, som var ett nytt format och introducerade sidscrollande plattformspel. I spelet springer och hoppar bröderna Mario och Luigi på olika banor, besegrar sina fiender och räddar prinsessan Peach. Vi spelar hemma, Nintendo-boxar kan både köpas och hyras, och spelfebern har börjat på allvar.

1984

SVENSKA BATTLEFIELD TAR LEDNINGEN

→ Spelutvecklare är ett nytt, coolt, yrke. Sverige leder utvecklingen inom spelvärlden. Det svenska företaget Digital Illusions, grundat redan 1992 i Växjö, lanserar Battlefield, ett krigsspel under andra världskriget. Året är 2002 och spelet blir ett genombrott för det svenska spelundret. Andra svenska spelstudios följer efter med världssuccéer som Just Cause från Avalanche Studios och Ground Control från Massive.

E-sporten etablerar sig på riktigt och det världsrekordstora LAN-partyt Dreamhack drar igång i stor skala 2001 på Elmia-mässan i Jönköping.

2000-TALET

1930-TALET

DET BÖRJAR MED FLIPPER

→ Flipperspel, eller pinball på engelska, räknas av många som ursprunget till arkadspelen och i förlängningen de digitala spelen. De allra första är enkla spel i trä med pinnar, men utan ”flipprarna”, de små mekaniska stopp som hindrar bollen att åka ner i ett hål. I slutet 1940-talet utvecklas flipperspelen vidare i metall, med flipprar och blingande, plingande elektromekanik och räkneverk. Mest populära flipperspelet genom tiderna anses vara Familjen Addams som kom i början av 1990-talet.

1982

PAC-MAN INTAR ARKADERNA

→ Spelarkaderna poppar upp lite överallt och arkadspelen har gått från det enkla Pong till mer avancerade spel som Pac-Man och Donkey Kong. Arkadspel är spel i en spelautomat och finns fortfarande, men då ansågs den nya flugan med spelen samlade i spelhallar som olämplig ungdomsmiljö av en oförstående vuxenvärld. Det pratades om ”att spelen leder till kriminalitet och knark”. Det infördes krav på tillstånd för att få ha ett spel i sin lokal och åldersgräns och spelhallarna minskar i antal. Men spelandet avtar inte, i stället flyttar det in i hemmen.

1990-TALET

HEM-PC EN VIKTIG REFORM

→ Personatorerna blir fler och datanördarna börjar programmera spel med snygg grafik och musik. De samlas på så kallade ”demos” dit de bär med sig sina PCs med otympliga tjockskärmar och stora hårddiskar. Det är här svenska spelstudios får sin grund och utvecklas i snabb takt. När datorerna kan kopplas ihop i ett LAN så träffas spelarna på LAN-partyn och spelar tillsammans och mot varandra. Så kommer internet. 1996 blir ett ”internetpaket” årets julklapp och 1997 införs Hem-PC-reformen där cirka en miljon svenskar får tillgång till en PC hemma.

2010-TALET

KREATIVA VÄRLDSSUCCÉER

→ Markus ”Notch” Persson skapar spelet Minecraft och startar företaget Mojang. Det är ett äventyrs- och byggspel som ger stor frihet och kreativitet och det blir en världssuccé. Bolaget säljs 2014 till Microsoft.

En annan typ av spel, men också en världssuccé, är Candy Crush Saga, som lanseras 2012 av svenska King. Spelet är gratis att ladda ner, men lockar med köp i appen, vilket ger intäkter. King köps upp 2016 av Activision Blizzard. Candy Crush är en av världens mest nedladdade appar.

Komiska kulturkrockar

Tre killar från orten hittar 90 miljoner kronor i kontanter när de är ute och joggar. Två drar utomlands, men Mahmod, spelad av Kardo Razazzi, ser sin chans att äntligen bli en del av det svenska samhället. Han döper om sig till Sebastian von Steinberg skaffar villa, Volvo och blir kär i en överklasstjej i komedin Suedi, som nu finns på Viaplay.

Text TOVE GYLLENSTIERNA Foto JOHAN PAULIN

FAKTA OM SUEDI

- Kardo Razazzi är aktuell med sin huvudroll i komedin Suedi, en originalfilm för Viaplay.
- Suedi är det arabiska ordet för svensk. Filmen handlar om kampen att höra till i det svenska samhället.
- "Årets komedi" sa Suzanne Reuter om filmen, där även hon har en stor roll.
- I andra roller ser vi Johan Ulvesson, Agnes Lindström Bolmgren och Ann Petré.
- Regissör är Manuel Concha, som även står för manus och foto samt producent Claudia Galli Concha, som också har en roll i filmen.

HAN HAR VARIT skådespelare i 16 år och mest haft tunga roller som i Hamlet på Folkteatern i Göteborg eller i Jonas Hassen Khemiris Jag ringer mina bröder på Malmö Stadsteater. Men nu har Kardo Razazzi för första gången en huvudroll i en filmkomedi. Hur känns det?

- Jätteroligt! Speciellt att få spela mot några av landets skådespelarlegendarer som Suzanne Reuter och Johan Ulvesson, men kanske framför allt Ann Petré. Hon har alltid varit min stora idol.

Hur är det att spela komedi jämfört med drama?

- På sätt och vis är det svårare. Det handlar mycket om tajming och träffsäkert samspel. Det krävs också en lätthet och en högre energi och jag är inte en sådan person i vanliga fall. Jag är lite mer åt det tungsinta hållet, så jag måste jobba upp min energi inför tagningarna.

DU SPELAR INVANDRARKILLEN som längtar efter att bli svenne och som träffar sin drömtjej med en helt annan bakgrund. Regissören och manusförfattaren Manuel Concha, som är från Chile, säger att historien bygger mycket på hans egna erfarenheter.

Känner du igen dig i rollen som Mahmod/Sebastian?

- Ja, jag vet precis hur det är att kliva in i miljöer där man tror att det förväntas något speciellt av en och hur lätt det är att gå vilse. Så att få vara med i en skön komedi om kulturkrockar och tillhörighet är fantastiskt.

Förutom en massa dråpliga situationer finns också mycket spänning i filmen.

Vilken är din egen favoritscen?

- Middagsscenen där min påhittade faster, spelad av Ann Petré, och några påstådda vänner dyker upp i den borgerliga, snobbiga miljön är oslagbar. Vi kunde knappt hålla oss för skratt under tagningarna.

KARDO RAZAZZI föddes på en flyktingförläggning i Uppsala för 36 år sedan. Föräldrarna hade flytt från Turkiet av politiska skäl, som kurder var de förföljda. Även om Kardo inte tycker om ordet utanförskap, det är så negativt laddat, är det helt klart mycket svårt även för andra generationens invandare att bli tillhöriga det svenska samhället, säger han.

- Vi har alla ett behov av att bli sedda som den vi i grunden är. Men ser du annorlunda ut i Sverige projicerar människor sina förutfattade meningar på en.

När Kardo bestämde sig för att satsa på skådespeleriet och så småningom sökte och kom in på Teaterhögskolan i Malmö, trodde han att det skulle bli annorlunda.

- Jag hade fått för mig att det var högre i tak i kulturvärlden, men upptäckte snart att det inte är så. Med min bakgrund och mitt utseende hamnar man lätt i "blattefacket". Jag har inget emot att spela en gangster som springer omkring och skjuter, men då måste det finnas nyanser i rollkaraktären.

Innan Kardo Razazzi blev skådespelare ägnade han mycket tid åt idrott. Han spelade fotboll och tävlingssimmade.

- I den världen spelar din bakgrund ingen roll. Där är det bara dina prestationer som räknas. Tänk om det var på det viset överallt i samhället. •

AVSÄNDARE:
TELE2 SVERIGE AB
BOX 62
164 94 KISTA

B **PP** Sverige, Port Payé

Håll era kontaktuppgifter aktuella

Ny styrelse, nya kontaktpersoner? Kom ihåg att meddela oss era kontaktuppgifter. Då får ni viktig information om uppgraderingar och tjänster. Ring **90 333**, mejla oss på fastighetsagare@tele2.com eller registrera er på tele2.se/fastighetsagare/ny-kontaktperson

TELE2

OBEGRÄNSAD